ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2004

Vyhlásené: 24. 7. 2004 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

420

ZÁKON

z 25. júna 2004

o mediácii a o doplnení niektorých zákonov

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

§ 1
Predmet úpravy

(1) Tento zákon upravuje výkon mediácie, základné princípy, organizáciu a účinky mediácie.

(2) Tento zákon sa vzťahuje na spory, ktoré vznikajú z občianskoprávnych vzťahov,[1]) rodinnoprávnych vzťahov,[2]) obchodných záväzkových vzťahov[3]) a pracovnoprávnych vzťahov.[4])

§ 2
Základné pojmy

(1) Mediácia je mimosúdna činnosť, pri ktorej osoby zúčastnené na mediácii pomocou mediátora riešia spor, ktorý vznikol z ich zmluvného vzťahu alebo iného právneho vzťahu.

(2) Na účely tohto zákona je

a) osoba zúčastnená na mediácii, fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá je v spore týkajúcom sa zmluvného vzťahu alebo iného právneho vzťahu s inou fyzickou osobou alebo právnickou osobou,

b) bezúhonný ten, kto nebol právoplatne odsúdený za úmyselný trestný čin; bezúhonnosť sa preukazuje výpisom z registra trestov, ktorý nesmie byť starší ako tri mesiace.

§ 3
Mediátor

Mediátorom podľa tohto zákona môže byť každá fyzická osoba zapísaná v registri mediátorov, na ktorej sa osoby zúčastnené na mediácii dohodnú a ktorá funkciu mediátora prijme.

§ 4
Výkon činnosti mediátora

(1) Výkon činnosti mediátora je podnikaním.

(2) Mediátor je povinný vykonávať svoju činnosť nezávisle, nestranne, dôsledne, s náležitou odbornou starostlivosťou, poučiť osoby zúčastnené na mediácii, o ich právach, ktoré môžu byť

mediáciou dotknuté a bez zbytočného odkladu informovať osoby zúčastnené na mediácii o všetkých skutočnostiach, pre ktoré by mohol byť z výkonu mediácie vylúčený, ak so zreteľom na jeho pomer k veci alebo k osobám zúčastneným na mediácii možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti.

(3) Mediátor zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil účastníkom mediácie pri výkone svojej činnosti, podľa všeobecných ustanovení a zodpovednosti za škodu.[5])

Mlčanlivosť

§ 5

Mediátor, osoby zúčastnené na mediácii a iné fyzické osoby prizvané mediátorom alebo osobou zúčastnenou na mediácii k mediácii sú povinné zachovávať mlčanlivosť o všetkých skutočnostiach, ktoré sa dozvedeli v súvislosti s mediáciou; ustanovenia osobitných predpisov[6]) týmto nie sú dotknuté.

§ 6

Ak sa vedie súdne konanie, rozhodcovské konanie alebo obdobné konanie o náhradu škody podľa § 4 ods. 3, nie je mediátor viazaný povinnosťou mlčanlivosti v rozsahu, ktorý je potrebný na posúdenie porušenia povinnosti mediátora.

§ 7
Dohoda o riešení sporu mediáciou

(1) Dohoda o riešení sporu mediáciou je písomná dohoda medzi osobami zúčastnenými na mediácii o tom, že všetky alebo niektoré spory, ktoré medzi nimi vznikli alebo vzniknú v určenom zmluvnom vzťahu alebo inom právnom vzťahu, sa pokúsia vyriešiť mediáciou.

(2) Písomnú formu dohody o riešení sporu mediáciou možno nahradiť vyhlásením osôb zúčastnených na mediácii do zápisnice spísanej mediátorom. Vyhlásenie osôb zúčastnených na mediácii je potrebné uskutočniť najneskôr do začatia mediácie; zápisnica musí byť podpísaná osobami zúčastnenými na mediácii.

(3) Osoby zúčastnené na mediácii si v dohode o riešení sporu mediáciou môžu ustanoviť, že dohoda o riešení sporu mediáciou zaväzuje aj ich právnych nástupcov.

(4) Ak je zmluva, ktorá je predmetom sporu v mediácii, neplatná, dohoda o riešení sporu mediáciou, ktorá je jej súčasťou, je neplatná len, ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje aj na túto dohodu.

(5) Ak osoba zúčastnená na mediácii odstúpi od zmluvy, ktorá je predmetom sporu v mediácii, odstúpenie sa netýka dohody o riešení sporu mediáciou, ktorá je jej súčasťou, ak sa osoby zúčastnené na mediácii nedohodnú inak.

§ 8
Registračné konanie

(1) Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) vedie register mediátorov, register mediačných centier a register vzdelávacích inštitúcií.

(2) Ministerstvo zapíše do registra mediátorov toho, kto

a) je spôsobilý na právne úkony v plnom rozsahu,

b) získal vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa na vysokej škole v Slovenskej republike,[7]) alebo má uznaný doklad o vysokoškolskom vzdelaní druhého stupňa vydaný zahraničnou vysokou školou,

c) je bezúhonný,

d) má osvedčenie o úspešnom absolvovaní odbornej prípravy mediátora (ďalej len „osvedčenie“).

(3) Ministerstvo vyčiarkne z registra mediátorov toho, kto

a) o to písomne požiadal,

b) zomrel alebo bol vyhlásený za mŕtveho,

c) bol pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo jeho spôsobilosť na právne úkony bola obmedzená,

d) bol právoplatne odsúdený pre úmyselný trestný čin,

e) nespĺňa predpoklady na zápis do registra mediátorov.

(4) Ministerstvo vydá mediátorovi písomné osvedčenie o zápise fyzickej osoby do registra mediátorov alebo o vyčiarknutí z registra mediátorov.

(5) Ministerstvo zapíše do registra mediačných centier mediačné centrum, ktoré bolo zverejnené v Obchodnom vestníku podľa § 11.

(6) Ministerstvo zapíše do registra vzdelávacích inštitúcií vzdelávaciu inštitúciu, ktorá

a) spĺňa podmienky podľa § 11 ods. 1 alebo

b) získala akreditáciu na vzdelávanie v oblasti mediácie podľa osobitného predpisu.

§ 9
Odborná príprava mediátora a odborná skúška mediátora

(1) Cieľom odbornej prípravy mediátora je získanie osobitných kvalifikačných predpokladov potrebných na výkon činnosti podľa tohto zákona.

(2) Odborná príprava mediátora trvá sto hodín. Je zameraná na výučbu o základoch právneho poriadku. Odborná príprava je zameraná aj na oblasť interpersonálnej komunikácie, teórie konfliktov a psychologické aspekty riešenia konfliktov, ako aj na oblasť pravidiel správania mediátora.

(3) Odborná príprava mediátora sa končí odbornou skúškou, ktorou sa posudzujú odborné vedomosti a zručnosti mediátora. Ak mediátor na odbornej skúške neuspeje, má právo vykonať opakovanú skúšku bez opakovania odbornej prípravy mediátora. Ak mediátor ani v opakovanej skúške neuspeje, má právo na preskúšanie ministerstvom. Mediátor, ktorý neuspeje ani pri preskúšaní ministerstvom, sa môže uchádzať o vykonanie ďalšej odbornej skúšky až po novom vykonaní odbornej prípravy.

(4) Fyzické osoby, ktoré majú právnické vysokoškolské vzdelanie najmenej prvého stupňa, nemajú povinnosť absolvovať odbornú prípravu o základoch právneho poriadku, ani nevykonávajú odbornú skúšku zo znalostí právneho poriadku. Odborná príprava fyzických osôb, ktoré majú právnické vysokoškolské vzdelanie najmenej prvého stupňa, nesmie trvať dlhšie než tri po sebe nasledujúce dni. Platba za odbornú prípravu týchto fyzických osôb nesmie byť vyššia, než je pomerná časť platby iných mediátorov za tú časť ich prípravy, ktorej predmetom je interpersonálna komunikácia a psychologické aspekty riešenia konfliktov.

§ 10
Vzdelávacia inštitúcia

(1) Odbornú prípravu a skúšku mediátora môže vykonávať len vzdelávacia inštitúcia akreditovaná podľa osobitného zákona,[8]) okrem ak mediátor uplatní právo na preskúšanie ministerstvom podľa § 9 ods. 3.

(2) Vzdelávaciu inštitúciu, ktorej bolo odobraté potvrdenie o akreditácii, ministerstvo vyčiarkne z registra vzdelávacích inštitúcií.

(3) Vzdelávacia inštitúcia vydáva absolventovi odbornej prípravy mediátora po úspešnom vykonaní odbornej skúšky osvedčenie. Ak absolvent odbornej prípravy mediátora úspešne vykoná odbornú skúšku po preskúšaní ministerstvom, osvedčenie mu vydá ministerstvo.

§ 11
Mediačné centrum

(1) Fyzická osoba alebo právnická osoba (ďalej len „zriaďovateľ“) môže zriadiť a viesť mediačné centrum.

(2) Zriaďovateľ mediačného centra je povinný v Obchodnom vestníku[9]) zverejniť

a) zriadenie mediačného centra,

b) zriadenie pobočiek mediačného centra, ak ich zriadil,

c) prijatý štatút zriadeného mediačného centra,

d) zoznam mediátorov, ktorí pôsobia v zriadenom mediačnom centre, a jeho zmeny.

§ 12
Štatút mediačného centra

Štatút mediačného centra ustanoví

a) organizačnú štruktúru mediačného centra,

b) zameranie mediačného centra,

c) osobitné predpoklady, ktoré musí spĺňať uchádzač o zápis do zoznamu mediátorov, ktorý vedie mediačné centrum,

d) pravidlá o odmene mediátora.

§ 13
Zoznam mediátorov mediačného centra

(1) Mediačné centrum vedie zoznam mediátorov pôsobiacich v tomto mediačnom centre; tento zoznam mediátorov je verejne prístupný.

(2) Mediačné centrum zapíše do zoznamu mediátorov mediátora, ktorý spĺňa osobitné predpoklady podľa jeho štatútu, ak sú v štatúte určené.

(3) V zozname mediátorov príslušného mediačného centra sa uvedie meno a priezvisko mediátora, adresa jeho trvalého pobytu a osobitné predpoklady požadované na zápis.

(4) Osoby zúčastnené na mediácii sa môžu dohodnúť, že svoj spor budú riešiť v určitom mediačnom centre.

§ 14
Začiatok mediácie a koniec mediácie

(1) Ak sa osoby zúčastnené na mediácii nedohodnú inak, mediácia sa začína dňom, keď sa osoby zúčastnené na mediácii písomne dohodli na účasti na mediácii konkrétneho sporu a osobe mediátora.

(2) Ak osobe zúčastnenej na mediácii, ktorá dala návrh na účasť na mediáciu konkrétneho sporu, nedôjde prijatie návrhu v lehote určenej v návrhu, inak do 14 dní odo dňa, keď návrh došiel druhej osobe zúčastnenej na mediácii, predpokladá sa, že návrh bol odmietnutý.

(3) Mediácia sa končí

a) dňom uzatvorenia dohody, ktorá je výsledkom mediácie,

b) dňom písomného vyhlásenia mediátora po konzultácii s osobami zúčastnenými na mediácii, že mediácia nebude pokračovať,

c) dňom doručenia písomného vyhlásenia osoby zúčastnenej na mediácii adresovaného mediátorovi, že mediácia je skončená, alebo

d) dňom doručenia písomného vyhlásenia jednej z osôb zúčastnených na mediácii adresovaného druhej osobe zúčastnenej na mediácii a mediátorovi, ak si ho osoby zúčastnené na mediácii už zvolili, že mediácia je skončená.

§ 15
Účinky dohody o mediácii

(1) Dohoda, ktorá vznikla ako výsledok mediácie, má písomnú formu a je pre osoby zúčastnené na mediácii záväzná.

(2) Na základe dohody, ktorá vznikla ako výsledok mediácie, môže oprávnený podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie, ak je táto dohoda podľa podmienok ustanovených v osobitných predpisoch

a) spísaná vo forme notárskej zápisnice,

b) schválená ako zmier pred súdom, rozhodcovským orgánom.

§ 16
Prechodné ustanovenie

(1) Právnické osoby, ktoré pred účinnosťou tohto zákona získali akreditáciu na vzdelávanie v oblasti mediácie, sa považujú za vzdelávacie inštitúcie oprávnené vykonávať odbornú prípravu mediátora.

(2) Fyzické osoby, ktoré spĺňajú predpoklady ustanovené v § 8 ods. 2 písm. a) až c), absolvovali akreditovanú odbornú prípravu v oblasti mediácie a na jej základe poskytovali na území Slovenskej republiky mediáciu pred účinnosťou tohto zákona, sa považujú za mediátorov podľa tohto zákona a ministerstvo ich zapíše do registra mediátorov.

Čl. II

Zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení zákona č. 36/1967 Zb., zákona č. 158/1969 Zb., zákona č. 49/1973 Zb., zákona č. 20/1975 Zb., zákona č. 133/1982 Zb., zákona č. 180/1990 Zb., zákona č. 328/1991 Zb., zákona č. 519/1991 Zb., zákona č. 263/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 5/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 46/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 190/1995 Z. z., zákona

Národnej rady Slovenskej republiky č. 232/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 22/1996 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 58/1996 Z. z., nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 281/1996 Z. z., zákona č. 211/1997 Z. z., nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 359/1997 Z. z., zákona č. 124/1998 Z. z., zákona č. 144/1998 Z. z., zákona č. 169/1998 Z. z., zákona č. 187/1998 Z. z., zákona č. 225/1998 Z. z., zákona č. 233/1998 Z. z., zákona č. 235/1998 Z. z., nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 318/1998 Z. z., zákona č. 331/1998 Z. z., zákona č. 46/1999 Z. z., nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 66/1999 Z. z., nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 166/1999 Z. z., nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 185/1999 Z. z., zákona č. 223/1999 Z. z., zákona č. 303/2001 Z. z., zákona č. 501/2001 Z. z., zákona č. 215/2002 Z. z., zákona č. 232/2002 Z. z., zákona č. 424/2002 Z. z., zákona č. 451/2002 Z. z., zákona č. 480/2002 Z. z., nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 620/2002 Z. z., nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 75/2003 Z. z., zákona č. 353/2003 Z. z., zákona č. 530/2003 Z. z., zákona č. 589/2003 Z. z., zákona č. 204/2004 Z. z., zákona č. 371/2004 Z. z. a zákona č. 382/2004 Z. z. sa dopĺňa takto:

V § 99 ods. 1 sa na konci pripája táto veta:

„Súd môže odporučiť účastníkom, aby sa pokúsili o zmier mediáciou.“.

Čl. III

Zákon Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 89/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 150/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 85/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 232/1995 Z. z., zákona č. 12/1998 Z. z., zákona č. 457/2000 Z. z., zákona č. 162/2001 Z. z., zákona č. 418/2002 Z. z., zákona č. 531/2003 Z. z., zákona č. 215/2004 Z. z. a zákona č. 382/2004 Z. z. sa dopĺňa takto:
§ 11 sa dopĺňa odsekom 7, ktorý znie:

„(7) Ak konanie skončia účastníci schválením súdneho zmieru do začiatku pojednávania, vráti sa im 90 % zo zaplateného poplatku. Ak konanie skončia účastníci schválením súdneho zmieru po začatí pojednávania, vráti sa im 50 % zo zaplateného poplatku. Ak účastníci vyriešili časť sporu súdnym zmierom v zmierovacom konaní, vráti sa im 30 % zo zaplateného poplatku za ďalšie konanie súdu v predmetnej veci.“.

Čl. IV

Zákon Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 232/1995 Z. z., zákona č. 397/2000 Z. z., zákona č. 561/2001 Z. z., zákona č. 526/2002 Z. z., zákona č. 527/2002 Z. z. a zákona č. 357/2003 Z. z. sa dopĺňa takto:
V § 3 sa za odsek 2 vkladá nový odsek 3, ktorý znie:

„(3) Ak tento zákon alebo osobitný zákon neustanovuje inak, notár môže ako svoju ďalšiu činnosť vykonávať funkciu mediátora podľa podmienok ustanovených osobitným zákonom[1a]).“.
Poznámka pod čiarou k odkazu 1a znie:

„1a) Zákon č. 420/2004 Z. z. o mediácii a o doplnení niektorých zákonov.“.
Doterajší odsek 3 sa označuje ako odsek 4.

Čl. V

Zákon č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení zákona č. 231/1992 Zb., zákona č. 600/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 132/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 200/1995 Z. z., zákona Národnej

rady Slovenskej republiky č. 216/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 123/1996 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 164/1996 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 222/1996 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 289/1996 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 290/1996 Z. z., zákona č. 288/1997 Z. z., zákona č. 379/1997 Z. z., zákona č. 70/1998 Z. z., zákona č. 76/1998 Z. z., zákona č. 126/1998 Z. z., zákona č. 129/1998 Z. z., zákona č. 140/1998 Z. z., zákona č. 143/1998 Z. z., zákona č. 144/1998 Z. z., zákona č. 161/1998 Z. z., zákona č. 178/1998 Z. z., zákona č.179/1998 Z. z., zákona č. 194/1998 Z. z., zákona č. 263/1999 Z. z., zákona č. 264/1999 Z. z., zákona č. 119/2000 Z. z., zákona č. 142/2000 Z. z., zákona č. 236/2000 Z. z., zákona č. 238/2000 Z. z., zákona č. 268/2000 Z. z., zákona č. 338/2000 Z. z., zákona č. 223/2001 Z. z., zákona č. 279/2001 Z. z., zákona č. 488/2001 Z. z., zákona č. 554/2001 Z. z., zákona č. 261/2002 Z. z., zákona č. 284/2002 Z. z., zákona č. 506/2002 Z. z., zákona č. 190/2003 Z. z., zákona č. 219/2003 Z. z., zákona č. 245/2003 Z. z., zákona č. 423/2003 Z. z., zákona č. 515/2003 Z. z., zákona č. 586/2003 Z. z., zákona č. 602/2003 Z. z., zákona č. 347/2004 Z. z., zákona č. 350/2004 Z. z. a zákona č. 365/2004 Z. z. sa dopĺňa takto:

V § 3 ods. 1 písm. c) siedmom bode sa na konci pripájajú tieto slová: „mediátorov[9a]),“.
Poznámka pod čiarou k odkazu 9a znie:

„9a) Zákon č. 420/2004 Z. z. o mediácii a o doplnení niektorých zákonov.“.

Čl. VI
Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. septembra 2004.

Ivan Gašparovič v. r.

Pavol Hrušovský v. r.

Mikuláš Dzurinda v. r.

1) § 1 Občianskeho zákonníka.

2) Zákon o rodine.

3) § 261 Obchodného zákonníka.

4) § 1 Zákonníka práce.

5) § 415 až 450 Občianskeho zákonníka.

6) Napríklad § 167 a 168 Trestného zákona, § 17 Obchodného zákonníka, zákon č. 241/2001 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 23 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.

7) § 2 ods. 5 zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

8) Zákon č. 386/1997 Z. z. o ďalšom vzdelávaní a o zmene zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 387/1996 Z. z. o zamestnanosti v znení zákona č. 70/1997 Z. z.

9) Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 42/2004 Z. z. o Obchodnom vestníku.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky, správca obsahu a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je
Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Račianska 71, 813 11 Bratislava,
tel.: +421 2 888 91 864, +421 2 888 91 865, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.